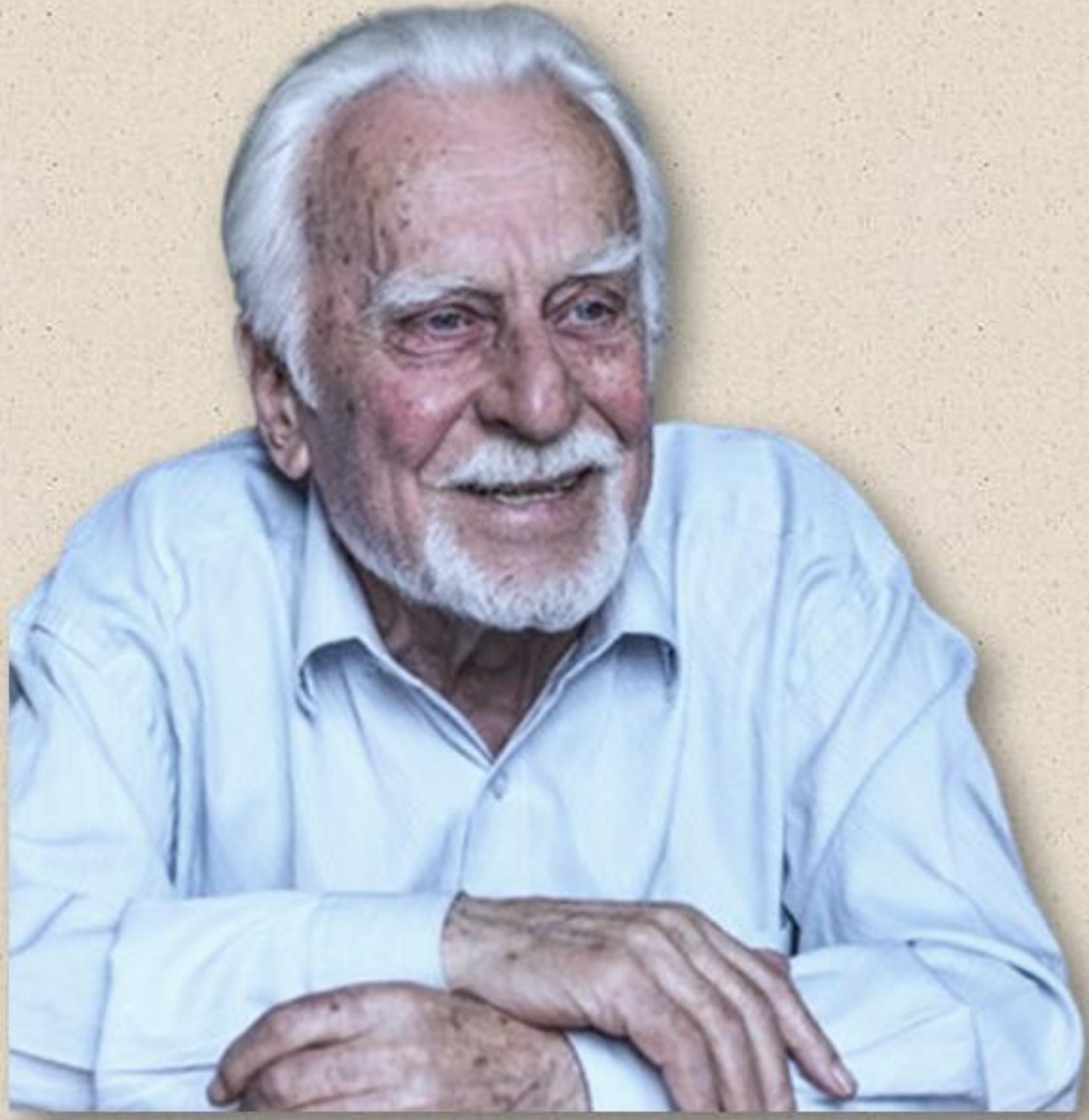

Роман Іваничук

М. Шевченко

**ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ ВИКОНАВЧОГО ОРГАНУ
КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
(КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ)**
Публічна бібліотека ім. Лесі Українки для дорослих м. Києва
Відділ електронних ресурсів та довідково-бібліографічного обслуговування

ПУБЛІЧНА
БІБЛІОТЕКА
ІМЕНІ
ЛЕСИ УКРАЇНКИ

Майстру української історичної прози - 95

Бібліографічний список літератури

Київ-2024

Майстру української історичної прози - 95 : бібліогр. список / упоряд. Ж. П. Копитко ; редкол.: С. О. Денисова, А. Р. Своровський ; Департамент культури виконавчого органу Київської міської ради (КМДА) ; Публічна бібліотека імені Лесі Українки для дорослих м. Києва, Відділ електронних ресурсів та довідково-бібліографічного обслуговування. – Київ, 2024. – 18 с.

Майстру української історичної прози - 95 : бібліографічний список створено до дня народження Героя України, відомого українського письменника, громадського діяча, одного з організаторів Товариства української мови ім. Т. Г. Шевченка, Народного Руху України, члена Спілки письменників України, заслуженого працівника культури України – Романа Івановича Іваничука.

Список містить твори письменника, літературно-критичну літературу про життя та творчість.

При складанні списку використано літературу з електронного каталогу Публічної бібліотеки імені Лесі Українки, Національної бібліотеки імені Ярослава Мудрого, сайту «Google-академія».

Літературу розміщено по розділах, в середині за алфавітом.

Список адресований широкому колу читачів, всім, хто цікавиться історичним минулим свого народу, творчою діяльністю, літературною спадщиною класика сучасної української літератури – Романа Івановича Іваничука.

Фото взяті з відкритих джерел мережі інтернет.

Упорядник: Копитко Ж. П.

Редколегія: Денисова С. О., Своровський А. Р.

Телефони для довідок : 486-01-46, +38 (068) 139-31-41,

e-mail : 4bibliograf4@gmail.com

**Відділ електронних ресурсів та довідково-бібліографічного обслуговування,
вул. О. Кониського, 83-85**

Іваничук Роман Іванович (27.05.1929-17.09.2016) – український

письменник, Герой України, громадський діяч, патріарх українського історичного роману, за сорок років копіткої праці написав двадцять романів, кілька повістей і збірок новел, частина з них, зокрема, роман «Мальви», за радянських часів або не публікувалися, або піддавалися жорсткій цензурі. За допомогою художнього слова він намагався заповнити білі плями в історії України, «починав з новелістики, а на історичні романи перейшов, аби з пам'яті поколінь остаточно не стерлась історія України». Не менш захопливим, аніж твори письменника, є життєвий шлях.

Роман Іваничук народився 27 травня 1929 р. у селі Трач, тепер Косівського району Івано-Франківської області. У 1948 р. вступив до Львівського університету на українську філологію, але 1949 р. на нього написали донос, і Романа Іваничука виключили з університету за «антирадянську діяльність». Відслужив чотири роки в армії, служити довелось на Кавказі. Там він сформувався як

письменник, попросив батька благословити на літературний шлях, на що батько відписав у листі: «Благословляю тебе, сину, бо не можу з тобою нічого вдіяти». 1953 р. Роман Іванович поновився у Львівському державному університеті ім. І. Франка на факультеті, який закінчив 1957 р. Літературний дебют відбувся у студентському альманасі університету, де опублікував свою першу новелу «Скиба землі», яку схвально зустріли читачі та критики. Уже цим він заявив про себе як непересічний майстер слова.

Після закінчення університету працює учителем української мови і літератури у с. Щирець Львівської області. Там продовжив писати, вступив до Спілки письменників УРСР. У 1958 р. вийшла друком перша збірка новел «Прут несе кригу», яка не тільки зачитувалася до дірок у студентських гуртожитках, а й отримала схвальні відгуки літературних критиків і принесла йому визнання. 1961 року – переїхав до Львова, де працював редактором у відділі прози журналу «Жовтень» (від 1990 р. – «Дзвін»).

Зі спогадів письменника: «В часи СРСР люди шукали правдивої історії як ковтка свіжого повітря, вчитувались у кожен рядок, знаходили у підтекстах порятунком душі. Аби вивчати праці Грушевського, Костомарова, змушений був отримувати у влади дозвіл на доступ до спецфондів. У спецфондах обов'язково сидів «підставник», і коли я відходив на кілька хвилин від столу, усі мої картки із записами ретельно перевірялись. Заборону «Мальв», «Журавлиного крику» та інших своїх романів я тяжко переживав, бо працював над кожним твором від трьох до шести років... Зараз ці твори видано, але їх «шлюбний період» уже минув. Романи як жінки: якщо котрась пропустила свій «шлюбний час», то може на все

життя залишитись в старих паннах. Збираю інформацію довше, ніж пишу роман. Записую відомості на невеличких картках, поки їх не назбируються сотні. Систематизую картки по конвертах, а коли сідаю писати – розкладаю їх перед собою як пасьянс. Так народжуються мої романи».

Роман Іваничук пройшов дуже нелегку школу життя. Він великою мірою належить до письменників-шістдесятників, які змінили духовну атмосферу в Україні. Саме в той час він заглиблює свій погляд в часи давно минулі, як пристрасний сучасник, мислитель і патріот свого народу, який у своїй творчості охопив майже всі найважливіші періоди історії України. Його дивом оминули репресії 60-х років. Письменник звертається до історичної прози, яка швидко принесла йому заслужене визнання.

1968 р. вийшов друком роман «Мальви». У радянські часи звернення до історії дозволяло (хай і в завуальованій формі) розглядати деякі актуальні проблеми. Ось і в романі «Мальви» порушено важливу проблему яничарства, тобто національного відступництва (у широкому сенсі яничари – це зрадники свого народу, які віддано служать чужинцям). Спочатку Р. Іваничук назвав свій роман «Яничари», але така назва могла викликати підозру цензури, бо натякала на національний аспект, тому з «маскувальною» метою автор замінив її на «Мальви». Твір здобув широкий резонанс, приніс письменникові величезний успіх у читачів і шалену партійну, ідеологічну критику.

Того ж року письменник написав ще один роман «Журавлиний крик», опублікувати який тоді було неможливо. До читачів цей твір йшов майже двадцять років.

Роман «Черлене вино» відтворює сторінку боротьби за останню твердиню Галицько-Волинського князівства, Олеський замок, у першій половині XV століття від польських загарбників в ході так званих «воєн Свидригайла». Роман вийшов друком у 1977 році. Ця тема висвітлюється і в романі «Манускрипт з вулиці Руської» (1979), події якого розгортаються у Львові на зламі XVI-XVII століть. У третьому «львівському романі» «Вода з каменю» (1982) йдеться про Львів початку XIX ст. і юність Маркіяна Шашкевича. Наступний роман «Четвертий вимір» (1984) про одного з учасників Кирило-Мефодіївського братства Миколу Гулака вважають вершинним твором автора.

У червні 1988 року Р. Іваничук погодився очолити львівську філію Товариства рідної мови. Навесні 1990 року був обраний народним депутатом УРСР, брав участь у підготовці і проголошенні Декларації про державний суверенітет України і Акту про незалежність України.

Працював викладачем та у редакції журналу «Жовтень». З 1990 р. завідував відділом прози журналу «Дзвін». Його твори перекладено багатьма мовами світу.

У літературі вважав своїми учителями Василя Стефаника, Михайла Коцюбинського та Ірину Вільде, також у ранній період творчості перебував під великим впливом творів Івана Керницького.

Ватра історичних романів Іваничука, яка дарує нам «найгострішу зброю – історичну пам'ять», завжди палатиме серед тисячі небайдужих до долі свого народу сердець, згуртовуватиме довкола себе Голіафів, здатних перемогти Давида. Поруч з А. Чайковським, Ю. Опільським, М. Старицьким, Б. Лепким, С. Вінцензом, О. Опанович та іншими, історична проза Іваничука закладає міцний фундамент майбуття нашого народу.

Якими актуальними звучать сьогодні слова одного з героїв роману «Торговиця» пана Корнелія Геродота «Народ не відчуває свободи, коли вона в нього є, він може оцінити, що вартує воля, тільки тоді, як її в нього відбирають».

Про своє життя Роман Іваничук розповів в автобіографічному творі «Благослови, душе моя, Господа...» (1993).

У знаменитому романі «Вогненні стовпи», першому творі в незалежній Україні розповідається про героїчну історію Української повстанської армії. «Вогненні стовпи» – світла данина пам'яті тим, хто віддав життя за незалежність України, воюючи в лавах УПА. Від родового дерева Іваничуків відбрунькувалася і тема роману «Бо війна війною...». У 2012 році письменник видав історичний роман «Торговиця», а у травні 2013 року презентував нову книгу «У корчмі Лисого Мацька».

Кожне покоління читачів віднаходить у спадщині письменника улюблені твори – чи історичної тематики, чи філософської, політичної, пригодницької, а в них «напимнення» – пам'ятати про історію, велику і малу, України і власного роду.

Помер письменник 17 вересня 2016 року у Львові, похований на Личаківському цвинтарі.

Нагороди та премії: за самовіддане служіння Україні, значний особистий внесок у духовне відродження української держави, плідну літературну і громадську діяльність письменнику присвоєно звання Героя України з врученням ордена Держави 16 січня 2009 року; орден «За заслуги» II ст. (29 вересня 2006 р.); орден «За заслуги» III ст. (8 грудня 1998 р.); заслужений працівник культури України (3 грудня 1993 р.); депутат Верховної Ради України I-го скликання (1990-1994 рр.); відзнака Президента України – ювілейна медаль «20 років незалежності України» (19 серпня 2011 р.); державна премія УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1985 р.); орден Трудового Червоного Прапора; лауреат літературної премії ім. А. Головка (1979 р.); лауреат премії імені І. Мазепи (1999 р.); почесний доктор Львівського національного університету ім. Івана Франка; почесний доктор Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника. За роман «Манускрипт з вулиці Руської» Р. Іваничук у 1979 р. отримав премію ім. А. В. Головка; у 1985 р. за романи «Вода з каменю» та «Четвертий вимір» – Державну премію УРСР імені Т. Г. Шевченка.

Його творчість також відзначена літературною премією Міжнародної фундації Омеляна і Тетяни Антоновичів. Критики стверджують, що ця нагорода є українською Нобелівською премією.

Історична проза Романа Іваничука

1.

Благослови, душе моя, Господа... : щоденникові записи, спогади і роздуми / Р. Іваничук. – Львів : Просвіта, 1993. – 270 с. – (Бібліотека Віктора Кистастого).

«Благослови, душе моя, Господа!..» – збірка щоденникових записів, спогадів та роздумів, зроблених Романом Іваничуком протягом одного року у складний для країни час – починаючи з 5 вересня 1991-го (в день підняття над будинком українського парламенту синьо-жовтого прапора і через тиждень після того, як Верховна Рада УРСР проголосила Акт Незалежності України) і закінчуючи 5 вересня 1992-го. Це сокровенні думки письменника, депутата, члена опозиційної Народної Ради, щодо створення незалежної Української держави.

2.

Бо війна – війною... ; Через перевал : романи / Роман Іваничук. – Київ : Кордон, 2015. – 447 с.

Роман «Бо війна – війною...») – це розповідь про складний життєвий шлях галичанина, якому довелося пройти через Першу світову війну, еміграцію, повернення на Україну і репресії 1930-х років, на сторінках роману постають Микола Хвильовий, Лесь Курбас, Степан Рудницький, Олександр Олесь та інші представники цвіту української нації.

3.

Вогненні стовпи : романний триптих / Р. І. Іваничук. – Львів : Літопис, 2002. – 432 с.

Ця книга – перший художній твір у незалежній Україні про героїчну історію Української повстанської армії. Події твору розгортаються на Прикарпатті, де в горнилі військових дій ворожих армій народжується нова генерація українців, здатних захистити свою честь, родину й рідну землю.

4.

Вода з каменю ; Саксаул у пісках : романи / Роман Іваничук. – Харків : Фоліо, 2015. – 414 с. – (Історія України в романах).

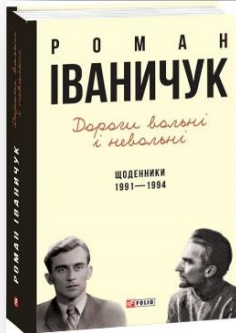
Роман «Вода з каменю» присвячений Маркіяну Шашкевичу (1811-1843) – українському поетові та громадянському діячеві, засновникові нової української літератури у Західній Україні. Автор розповідає, як Шашкевич захищав право на існування української мови, боровся проти введення польського алфавіту в Галичині, робив все, щоб, зберегти рідну мову та культуру. Його справу продовжив Іван Вагилевич – герой роману «Саксаул в пісках».

5.

Голоси з-над вод Генісарета : колаж ; Я ще не писав про Донбас : рефлексії / Роман Іваничук. – Львів : Срібне слово, 2016. – 169 с.

6.

Дороги вольні і невольні : щоденники, 1991 - 1994 / Роман Іваничук. – Харків : Фоліо, 2016. – 557 с.

Видання «Дороги вольні і невольні. Щоденники. 1991-1994» структурно складається з двох книг: «Благослови, душе моя, Господа!..» та «Мандрівки близькі і далекі».

7.

Жарінь ; Зупинись, подорожній! : роман, повість. [Т. 3] / Роман Іваничук. – Харків : Фоліо, 2017. – 316 с. : портр.

«Жарінь» (1964) – заключна книга трилогії «Край битого шляху» (1962) – розповідає про долю ровесників автора, про їхні пошуки вірного шляху боротьби зі злом, про ті круті дороги, що ними йшла в буремні воєнні роки галицька молодь до пізнання істини, а також про складний процес сприйняття радянського ладу галицькими селянами. Також до видання увійшла повість Р. Іваничука «Зупинись, подорожній!», яка була задумана як епілог до трилогії «Край битого шляху».

8.

Журавлиний крик : роман / Роман Іваничук. – Харків : Фоліо, 2014. – 384 с. : портр. – (Історія України в романах).

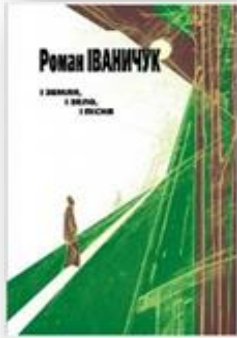
Роман «Журавлиний крик» присвячений подіям, що відбувалися у переломні часи української історії – це остаточна ліквідація гетьманства, знищення Запорізької Січі, спроба гайдамаків під проводом Івана Гонти і Максима Залізняка відродити втрачену українську державність, утвердження Катерини II на престолі Московської імперії, розгром повстання Пугачова... На цьому історичному тлі діє головний герой роману – філософ Павло Любимський.

9.

Євангеліє від Томи : триптих повістей / Роман Іваниччук. – Харків : Фоліо, 2011. – 320 с.

Герої повістей відомого українського письменника Романа Іваничука «Євангеліє від Томи», «Ренегат» та «Смерть Юди» вирішують, кожен по-своєму, проблему добра і зла в душі людини, намагаються відповісти на вічне питання: що є істина?

10.

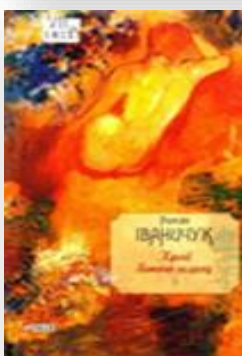
І земля, і зело, і пісня : короткі повісті / Роман Іваниччук ; худож. І. Шкльода. – Львів : Срібне слово, 2006. – 155, [1] с. : іл., портр.

11.

Країна Ірредента : [роман] ; Злодії та Апостоли : [повість] / Роман Іваниччук. – Харків : Фоліо, 2013. – 317 с. : портр. – (Історія України в романах).

У романі Роман Іваниччук розпочинає вельми нелегкий шлях до пошуків відповіді на риторичне питання української історії: чому, як трапилося, що народ, наділений потужною креативністю, природним талантом, позбавлений звичайного талану?.. Повість «Злодії та Апостоли» начебто схожа на пораду – як треба шукати свого родоводу. Та водночас у творі постає панорамна картина історії Гуцульщини на чотирьохсотлітньому відтинку часу із звичаями, віруваннями, мовою та ментальністю горян...

12.

Край битого шляху : [трилогія] / Роман Іваниччук; [упоряд.: Н. Л. Бічуя, В. В. Габор, Н. Р. Іваниччук ; прим. В. В. Габора]. – Харків : Орбіта, 2018. – 444 с. : портр.

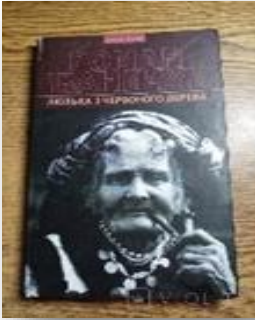
Події, зображені в трилогії «Край битого шляху» (1962), відбуваються на Закарпатті. Перша частина «На зламі ночі» охоплює час 1935-1936 рр, друга частина трилогії «Імлистий ранок» зображує події 1939 року.

13.

Львівська книга : історичний роман, візія, записки учасника: [«Манускрипт з вулиці Руської» : іст. роман ; «Смерть Юди» : візія ; «У львівській обителі муз»: записки учасника] / Роман Іваничук. – Львів : ЛА «Піраміда», 2017. – 300 с. : портр.

14.

[Люлька з червоного дерева](#) / Роман Іваничук. – Львів : Піраміда, 2009. – 154 с. : іл. – (Приватна колекція) (Серія : «Сучасна мемуаристика»).

Доля була щедрою до Романа Іваничука на вірних друзів та зустрічі з цікавими людьми. Про них він і пише у своїй книзі спогадів, вдало використовуючи форму літературних оповідок та художньої реставрації минулого. Та найбільше визнаний майстер подивує українського читача стриманою ніжністю почуттів, висловлених до коханої жінки.

15.

[Мальви ; Орда](#) : романи / Роман Іваничук. – Харків : Фоліо, 2012. – 412, [3] с. : іл. – (Історія України в романах).

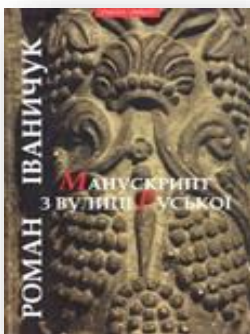
У «Мальвах» автор розповідає про історію життя української полонянки Марії та її дітей, котрі, як і матери, потрапляють у турецьку й татарську неволю. Повстання Богдана Хмельницького розбудило до життя затурканих басурманством юнаків і дівчинку, яких автор символічно називає мальвами. «Орда» (1992) Романа Іваничука – це книга-сповідь, книга-одкровення, книга-пошук. Чернець Єпіфаній переживає важку особисту психологічну драму: він став німим свідком знищення царем Петром I славної козацької столиці – Батурина.

16.

Мандрівки до Аберфайлю : колаж / Роман Іваничук. – Львів : ЛА «Піраміда» : [Вид. Василь Гутковський], 2014. – 202 с.

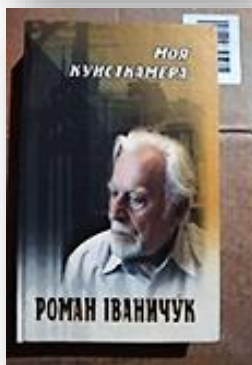
17.

Манускрипт з вулиці Руської : [іст. роман] / Роман Іваничук. – Львів : Піраміда, 2011. – 202 с. : портр.

За роман «Манускрипт з вулиці Руської» (1979) Р. Іваничук отримав премію ім. А. Головка. Змалювавши у цьому творі в яскравих подробицях картини міського життя кінця XVI – початку XVII століть, автор воскрешає перед читачем середньовічний Львів, Львів періоду перших братських шкіль, в яких зароджувалися ідеї визвольної війни майбутньої Хмельниччини.

18.

Моя кунсткамера / Р. І. Іваничук. – Львів : Срібне слово, 2009. – 250 с.

Це розповідь про дитячі роки Романа Іваничука у рідному Трачі, про навчання у Коломийській гімназії, про перші роки життя у Львові, а також спецкурс письменника для студентів-філологів, в якому він ділиться своїм авторським досвідом та відкриває творчі таємниці.

19.

На велелюдних перехрестях : щоденники, 2006-2015 / Роман Іваничук. – Харків : Фоліо, 2018. – 464 с.

Презентація цієї книжки відбувалася у Львівському музеї етнографії того листопадового дня 2013 року, коли український народ вийшов на Майдан гідності. У книзі «На велелюдних перехрестях» письменник колоритно змалював свій шлях у велику літературу, хресну літературну матір – Нанашку І. Вільде і письменників старшого покоління – Ю. Мельничука, М. Яцькова, М. Рудницького, В. Гжицького, Т. Мигалю та ін., цікаво охарактеризував новаторство шістдесятників.

20.

Одна хлібина на двоїх : новели про любов / Роман Іваничук. – вид. 2-е, без змін. – Львів : Срібне слово, 2010. – 158, [1] с. : іл.

21.

Орда : [роман] / Роман Іваничук. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2016. – 272 с.

У центрі цього історичного роману – психологічний художній аналіз трагічних подій XVIII ст., пов'язаних з руйнуванням славної козацької столиці – Батурина.

22.

Осінні узори : новели та оповідання / Роман Іваничук ; [упоряд.: Н. Л. Бічуя, В. В. Габор ; передм. Н. Л. Бічуї]. – Харків : Орбіта, 2018. – 300 с. : портр.

Це книжка про звичайних людей, добірка новел і оповідань, написаних у різні роки, з сюжетами, вихопленими просто з життя, своєю мудрістю щедро ділиться людина чиста та глибока – і водночас дуже проста. Власне, яким і повинен справжній мудрець.

23.

Понад Прутом моя Коломия / Роман Іваничук. – Львів : Срібне слово, 2010. – 233 с.

Про місто своєї юності – Коломию письменник може розповідати щоразу інакше: згадуючи словом-штрихом – ніби поміж іншим; неквапно провадячи своїх читачів вуличками від ратушевої площі до верболозів над Прутом; знайомлячи з колоритними мешканцями міста і поближких сіл.

24.

Серед повені книг : записки бібліофіла : про книги і про себе / Роман Іваничук. – Львів : Піраміда, 2016. – 159 с.

25.

Сліди на піску : новели та оповідання / Роман Іваничук. – Київ : Довженко Букс, 2016. – 250 с. : портр.

У маленьких оповідках автор розмірковує про давню історію України та наше суперечливе сьогодення, розкриває характер людини крізь призму душі при мінімумі зовнішніх подій. Книга сповнена тривоги за долю українського народу, однак пройнята вірою у його велике майбутнє.

26.

Словом і вогнем : літературно-політичні записки : триптих / Роман Іваничук ; [іл. Л. Лободи]. – Львів : ЛА «Піраміда», 2015. – 186 с. : іл.

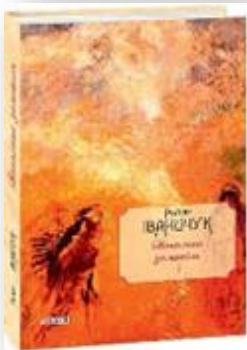
У новій книзі Роман Іваничук колоритно змальовує свій шлях у велику літературу, свою хресну літературну матір – Ірину Вільде і письменників старшого покоління львівської обителі Муз – Юрія Мельничука, Михайла Яцюка, Михайла Рудницького, Володимира Гжицького, Тараса Мигалю та ін. й цікаво характеризує новаторство шістдесятників. Та з особливою силою Роман Іваничук пише про вогні розбуджену Україну під час Революції Гідності.

27.

Танго ; На межі з потойбіччям : остання книга : [повісті] / Роман Іваничук. – Харків : Фоліо, 2019. – 87 с. : іл., портр.

28.

Тополина заметіль : новели та оповідання 1954-1975 років. [Т. 1] / Роман Іваничук. – Харків : Фоліо, 2018. – 336 с. : портр.

«Тополина заметіль» – найповніше видання малої прози (оповідання, новели, етюди, образки, ескізи, легенди) Романа Іваничука за 1954-1975-ті роки, у яких він постає справжнім майстром новели. До книжки включено твори зі збірок «Прут несе кригу» (1958), «Не рубайте ясенів» (1961), «Тополина заметіль» (1965), «Дім на горі» (1969), «Сиві ночі» (1975).

29.

У корчмі Лисого Мацька : [повісті] / Роман Іваничук. – Львів : Срібне слово, 2013. – 174 с.

Книжка складається з трьох частин, а ліпше сказати, історій, різних і сюжетно, і жанрово: повісті з молодих часів «Як тиха ніч пов'є долину», повісті-реставрації про перебування у складі делегації ООН «За синім океаном», повісті-кунсткамери «У корчмі Лисого Мацька».

30.

Хресна проща : роман / Роман Іваничук. – Харків : Фоліо, 2012. – 285 с. : іл. – (Історія України в романах).

«Мечі харалужні поламаються у битвах, з часом іржа перемінить їх у червоний пісок, а Слово назавше залишиться в пам'яті народу, мов напис, видовбаний у камені... Зчахне трава, всохнуть дерева, чорнозем стане мертвою глиною, й навіть якщо народ утратить державу і воїни ізгоями стануть, Слово вічно будитиме сплячих і бодрим не дасть заснути!»

Ці слова є одним із лейтмотивів книги Р. Іваничука «Хресна проща», у якій оживає історія часів Данила Галицького, його сина Лева й славетного співця Митуси.

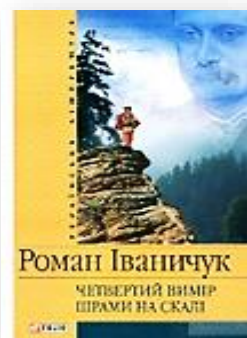
31.

Через перевал : химер. роман. – Львів : Літопис, 2004. – 187, [2] с.

«Через перевал» – химерний роман, написаний, як зізнавався сам автор, у незвичній для нього формі. Шлях Майстра, головного персонажа роману, багато в чому нагадує шлях самого Іваничука...

32.

Четвертий вимір ; Шрами на скалі : романи / Роман Іваничук. – Харків : Фоліо, 2017. – 447 с. : портр. – (Історія України в романах).

«Четвертий вимір» – твір, за який письменник був удостоєний Національної премії ім. Т. Шевченка, присвячений Миколі Гулаку, другу й соратнику великого Кобзаря, відомому математику, юристу, перекладачу-поліглоту, котрий володів майже двадцятьма мовами, людині, яка після ув'язнення в Шліссельбурзькій фортеці за свою діяльність у Кирило Мефодіївському товаристві не мала права повернутися в рідну Україну. У романі «Шрами на скалі» розповідається про останні роки Каменяря – видатного українського письменника Івана Франка.

33.

Черлене вино : романи / Роман Іваничук. – Львів : Каменярь, 1979. – 350 с.

У романі «Черлене вино» письменник відтворює події першої половини XV століття – героїчну оборону останньої твердині Галицько-Волинського князівства – Олеського замку, маленького острівця народної волі.

34.

Яничари : іст. роман / Р. І. Іваничук ; вступ. ст. І. О. Денисюка. – Львів : Каменярь, 1992. – 187, [1] с.

Історичний роман українського письменника, лауреата Державної премії України ім. Т. Г. Шевченка, зображає мало висвітлені досі в українській літературі події, що відбувалися напередодні й на початку Визвольної війни українського народу 1648-1654 рр. У 60-х роках твір вийшов у світ під назвою «Мальви», тому що за тодішніх цензурних умов вона не могла бути опублікована.

35.

Місто : повісті / Роман Іваничук. – Харків : Фоліо, 2019. – 250 с. : портр.

У повісті «Місто», вперше надрукованій у 1975 році, Р. Іваничук, змальовує колективний образ Міста та досліджує зміни, які відбуваються у психології галичан за роки радянської влади.

36.

Присутність відсутніх : діяріюш, історичне оповідання, есеї / Роман Іваничук. – Львів : Піраміда, 2014. – 156 с. : портр.

37.

Світ спіймав мене, і я тим тішуся : мої інтерв'ю / Роман Іваничук. – Львів : ЛА «Піраміда», 2014. – 210 с. : фотоіл., портр.

У книзі Романа Іваничука вміщено кращі й досі актуальні інтерв'ю, які є своєрідною творчою лабораторією письменника, яскравим виявом його гарячого темпераменту та осмислення боротьби українського народу за свою державну Незалежність.

Про життя та творчість Романа Іваничука

38.

Акіншина І. М. Вираження національної ідеї в публіцистиці Р. Іваничука / І. М. Акіншина // Соціально-гуманітарний вісник. – 2018. – Вип. 20-21. – С. 125.

39.

Балла, Е. Поетика ліризму в малій прозі Р. Іваничука / Е. Балла // Поетика художнього тексту. Матеріали Всеукр. наук. конф. (Херсон, 18-19 трав. 2018 р.) / МОН України, Херсон. держ. ун-т, Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, ДВНЗ «Ужгородський національний університет». – Херсон : ХДУ, 2018. – С. 12-14.

40.

Бартко, О. А. Іваничук Роман Іванович / О. А. Бартко // Енциклопедія Сучасної України / редкол. : І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України ; НТШ. – Київ : Ін-т енциклопед. досліджень НАН України, 2011. – Т. 8. – С. 78.

41. Білик, Г. Роман Іваничук : «...Право на землю мають тільки ті, хто пролив за неї кров» : до 85-річчя видатного українського письменника / Г. Білик // Рідний край. – 2014. – № 1. – С. 188-191.
42. Бічуя, Н. Розімкнуте коло слова або ж свято визнання : кілька роздумів про нові твори Р. Іваничука / Ніна Бічуя // Дзвін. – 1995. – № 5. – С. 125 –130.
43. Бічуя, Н. Роман Іваничук : «Світ зловив мене, і я тішусь тим» : до 70-річчя від дня народження письменника / Ніна Бічуя // Дзвін. – 1999. – № 7. – С. 130 – 137.
44. Броварська, О. А. «Нація понад усе!» : публіцистика Романа Іваничука у контексті сучасних викликів : монографія / Олена Броварська ; наук. ред. Г. Й. Насмінчук ; ВНЗ «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна», Хмельницьк. ін-т соц. технологій. – Хмельницький : ТАЛКОМ, 2018. – 238 с. : рис.
45. Броварська О. А. Сповідальність та повчальність як характерні ознаки сучасної української публіцистики (на матеріалі творчості Романа Іваничука) / О. А. Броварська // Наук. пр. Кам'янець-Подільського національного університету ім. І. Огієнка. Філологічні науки. – 2013. – Вип. 34. – С. 340-344.
46. Головка, Т. Щоденник для всіх / Тарас Головка // Урядовий кур'єр. – 2017. – 16 верес. (№ 173). – С. 7.
47. Городиловська, Г. П. Мовна палітра творів Романа Іваничука / Галина Городиловська // Наук. вісн. Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Філологія. – 2016. – Вип. 21(Т.1). – С. 32-37.
48. Городиловська, Г. П. Художня проза Романа Іваничука з погляду стильової характеристики / Г. П. Городиловська // Наук. вісн. Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія. – 2015. – Вип. 15(1). – С. 22-25.
49. Єременко О. Українці на чужині : варіативність буття : за романом «Мальви» Р. Іваничука / О. Єременко // Українська література в загальноосвітній школі. – 2012. – № 5. – С. 2-4.
50. Роман Іваничук : «Час очистився в горнилі майдану» : [інтер'ю] / Роман Іваничук ; бесіду вів Б. Залізняк] // Літературна Україна. – 2008. – 21 серп. (№ 32). – С. 4.
51. Іваничук Роман Іванович : життєвий та творчий шлях [Електронний ресурс] // УкрЛіб : вебсайт. – Режим доступу : <https://salو.li/CEEEf2a> – Дата перегляду : 20.05.2024. – Назва з екрана.

52. Іваничук Роман Іванович [Електронний ресурс] // Герої України : вебсайт. – Режим доступу : <http://www.ukrgeroes.com.ua/IvanychukRI.html>. – Дата перегляду : 20.05.2024. – Назва з екрана.
53. Худицький В. Письменник Роман Іваничук: «Тюрма мене оминула, але цькування тривало так довго, що я до того звик» : [інтерв'ю] / Роман Іваничук ; записав В. Худицький // Дзеркало тижня. – 2013. – 10-16 серп. (№ 28). – С. 11.
54. Письменник Роман Іваничук: «Література – це храм, а не дім розпусти» : [інтерв'ю] / Роман Іваничук ; розмовляла. Т. Козирєва // Дзеркало тижня. – 2009. – 6-12 черв. (№ 20). – С. 11.
55. Ільницький, М. Історія кризь призму духовності : візія Романа Іваничука / Микола Ільницький // Слово і Час : наук.-теорет. журн. – 2019. – № 5. – С. 14-20 : портр.
56. Ільницький, М. М. Людина в історії : сучасний укр. іст. роман / М. М. Ільницький. – Київ : Дніпро, 1989. – 356 с.
57. Колядич, Ю. Традиціоналізм і традиція як джерела поетики малої прози Романа Іваничука / Ю. Колядич // Дивослово. – 2006. – № 9. – С. 51-55.
58. Кондратьєва, Т. Художнє осмислення української національної ідеї у романі Р. Іваничука «Орда» / Т. Кондратьєва // Новітні тенденції розвитку сучасної гуманітаристики (присвячена світлій пам'яті професора Гром'яка Романа Теодоровича) : зб. тез всеукр. наук. конф. (21 берез. 2023 р.). – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2023 – С. 81-85.
59. Корнійчук, В. Образ Івана Франка у романі «Шрами на Скалі» Романа Іваничука / Валерій Корнійчук // Українське літературознавство. – 2008. – Вип. 70. – С. 230-237.
60. Косів, М. Життя коротке, мистецтво – вічне : [про укр. письменника Романа Іваничука] / М. Косів // Дзвін. – 2016. – № 9/10. – С. 260-264.
61. Ласкава, Ю. В. Образ останнього кошового Запорозької Січі Петра Калнишевського в романі Р. Іваничука «Журавлиний крик» / Ю. В. Ласкава // Актуальні проблеми слов'янської філології. Серія: Лінгвістика і літературознавство : міжвуз. зб. наук. ст. – 2011. – Вип. XXIV, ч. 2. – С. 439-448.
62. Мельник, О. Магія слова Романа Іваничука / О. Мельник // Урядовий кур'єр. – 2008. – 15 трав. (№ 87). – С. 8-9.

- Меч і мисль: творчість Романа Іваничука у національних вимірах української культури : зб. наук. пр. / Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, Каф. укр. літ. ім. М. Возняка ; редкол.: Т. Салига (відп. ред.) [та ін.]. – Львів ; Ужгород : Гражда, 2009. – 320, [16] с. : фото. – (Серія : «Українська філологія : Школи, постаті, проблеми» ; вип. 9).
63. Мороз, В. Я. [Експресивні засоби мови у мемуарній публіцистиці Р. Іваничука](#) / В. Я. Мороз // Журналістика. Лінгвістика. Дидактика : зб. наук. пр. – Полтава, 2010. – С. 160-164.
64. [Нікольченко, Т. М. Відображення проблем державотворення у літературі \(за матеріалами автобіографічного твору Романа Іваничука «Благослови, душе моя, господа...»\)](#) / Т. М. Нікольченко, М. В. Нікольченко // Вісн. Маріупольського державного університету. Серія: Філологія. – 2019. – Вип. 21. – С. 49-56.
65. Підпригора В. Польська тематика в циклі історичних романів «Меч і мисль» Романа Іваничука / В. Підпригора // Наук. вісн. Миколаївського національного університету ім. В. О. Сухомлинського. Серія: Філологічні науки (літературознавство). – 2011. – Вип. 4(8). – С. 80-84.
66. Підпригора, С. В. «Вогнені стовпи» Романа Іваничука : правда, схована за «художнім камуфляжем» : монографія / Світлана Підпригора; Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв : Іліон, 2012. – 210 с.
67. Роман Іваничук – майстер історичного роману : метод. поради / Івано-Франків. ОУНБ ім. І. Франка, Наук.-метод. від. ; [підгот. С. Г. Фіцик, Г. М. Щепанська]. – Івано-Франківськ : [б. в.], 2009. – 14 с.
68. Синютка, О. Відійшов у засвіти Роман Іванович Іваничук : з поминального слова, виголошеного на Личаківському цвинтарі / О. Синютка // Дзвін. – 2016. – № 9-10. – С. 258-259.
69. Слабошпицький, М. Ф. Роман Іваничук : літ.-крит. нарис / М. Ф. Слабошпицький. – Київ : Рад. письменник, 1989. – 206 с.
70. *У статті розглянуто історичні романи Р. Іваничука «Мальви», «Черлене вино», «Шрами на скалі» та «Четвертий вимір» під кутом зору відображених у них духовних запитів епохи. Увага зосереджена на художній трансформації суспільно-філософських ідей різних періодів історії України та їх перегуків із сучасними проблемами.*
71. Смоляк, Б. «...Хата стоїть біля мальв». Романові Іваничуку - 85! / Б. Смоляк // Дзвін. – 2014. – № 5. – С. 128-131.
72. Стадніченко, О. О. Категорія часу в мемуарах Романа Іваничука «Благослови, душе моя, Господа...» / О. О. Стадніченко // Наук. зап. Бердянського державного педагогічного університету. Серія Філологічні науки. – 2016. – Вип. 9. – С. 164-171.

73. Шевчук, В. О. На березі часу. Ті, котрі поруч : спогади про сучасників / Валерій Шевчук. – Київ : Либідь, 2016. – 576 с. : іл., портр.
74. Шевчук, В. Як автор цього спогаду та Роман Іваничук грали в літературний волейбол / В. Шевчук // Дзвін. – 2015. – № 10. – С. 147-158.
75. Шпиталь, А. Прощай, мольфаре Слова! / А. Шпиталь // Слово і час. – 2016. – № 11. – С.125-126.

